

REGIONALE RECHTBANK
SALZBURG

13 Cg 10/15j - 46
(Vermeld in alle inzendingen)

Postbus 522
5010 Salzburg

Telefoon: +43 57 60121-0
Fax: +43 57 60121 31188

OPENBARE HOORZITTING

Jurylid: Mag. Heidi Premstaller-Grundner
Secretaresse: Digitale bandopname
Datum en tijd van aanvang: 7 juli 2016, 10.15 uur.

JURIDISCH ONDERWERP:

Eiser Georg
Wagner c/o Ursula
Nehring
Ruckergasse 53/15
1120 Wenen

Verwerende partij
Brigitte Wagner
Carretera Sta. Coloma 4, Bustia 44
E-17421 Riudarenas-Girona

vertegenwoordigd door:
Dr Wolfgang LANG Advocaat Alter
Markt 1
5020 Salzburg

vertegenwoordigd door:
Dr. Margrit SWOZIL Advocaat
Hubert-Sattler-Gasse 10
5020 Salzburg

Vanweg Hervatting (EUR 171 956,41)
e:

AANWEZIGE PARTIJEN EN VERTEGENWOORDIGERS:

1. Voor de eiser is de advocaat Dr. Lang aangesteld als procesassistent. Deze/r verwijst naar de verleende machtiging.
 dient een volmacht in gedateerd .....Deze wordt in het dossier opgenomen.
 evert bewijs van vertegenwoordigingsbevoegdheid (Sectie 31 (2/3) ZPO). verzoekt om toelating (Sectie 38 ZPO).
Resolutie: ..... is gemachtigd als vertegenwoordiger en heeft de volmacht of de Machtiging van de partij(en) .....te verstrekken.

2. Stefanie Schemel, namens verweerder, voor Dr. Swozil. Deze/r verwijst naar de verleende machtiging. LU: 6. 12. 2011
 dient een volmacht in gedateerd .....Deze wordt in het dossier opgenomen.
 evert bewijs van vertegenwoordigingsbevoegdheid (Sectie 31 (2/3) ZPO). verzoekt om toelating (Sectie 38 ZPO).
Resolutie: ..... is gemachtigd als vertegenwoordiger en heeft de volmacht of de Machtiging van de partij(en) .....te verstrekken.

*****

Er zal worden voortgebouwd op de resultaten van de procedures tot nu toe.

De eiser maakt aanvullende opmerkingen zoals in ON 29, ON 30, ON 32, ON 40.

Verweerder betwist dit en voert aan zoals in ON 44.

Eiser voert aan:

documenten zoals gedetailleerd beschreven en gelabeld in ON 30 en ON 32, die werden voorgelezen en gepresenteerd als bijlagen ./E tot ./H worden opgevat als een daad.

Verweerder verklaart in dit verband:

Echt, raadpleeg de eigen inzending van het bedrijf voor meer informatie.

Het advies van de getuige-deskundige Dr. Walter Gotschy ON 33 **wordt in overeenstemming voorgelezen.**

De volgende delen van het dossier uit dossier 20 Cg 4/10i, Landesgericht Wiener Neustadt, worden **in overleg voorgelezen**, waarbij kopieën van deze delen van het dossier beschikbaar zijn: ON 19, ON 40 en ON 41, ON 49, ON 57, ON 78, ON 86, ON 98, ON 122.

De partijen hebben geen verdere delen van het dossier opgevraagd.

De partijen verzoeken niet om andere delen van het dossier uit dossier 24 Cg 88/10d van het Landgericht St. Pölten dan die welke reeds als stukken zijn overgelegd.

De eiser is niet verschenen.

De vertegenwoordiger van de eiser verklaart dat hij niet op de hoogte is van de redenen voor zijn afwezigheid. De gemachtigde van de eiser geeft ook aan dat ondanks verschillende pogingen om de eiser per mobiele telefoon te bereiken en berichten achter te laten op zijn voicemail, de eiser nog niet heeft gereageerd. De dagvaarding is op 20 juni door de wettelijke vertegenwoordiger per e-mail naar de eiser gestuurd. Sindsdien is er echter geen contact meer geweest met de eiser. Het is niet bekend of de eiser op dit moment met ziekteverlof is of opnieuw een klinische behandeling ondergaat.

De **eiser** voegt hieraan toe:

Er wordt verzocht om de eiser opnieuw op te roepen voor de zitting van de partijen, aangezien het niet zeker is dat hij vandaag niet om gezondheidsredenen verhinderd was.

Voorts wordt verzocht de deskundige Dr. Gotschy te dagvaarden voor een aanvullende bespreking van zijn deskundigenbericht, in het bijzonder met betrekking tot de vraag in hoeverre de door hem gebruikte uitdrukkingen "in engere wetenschappelijke zin" en "in ruimere zin nieuwe methode", telkens volgens punt 1. in de samenvatting van zijn deskundigenbericht, blz. 9, 10 hierboven, bij toepassing op het onderhavige geval uiteindelijk niet betekenen dat ten tijde van het deskundigenbericht van Dr. Nyman nieuwe wetenschappelijke methoden, waarvan de toepassing werd erkend, beschikbaar waren. Voor het geval het verzoek om dagvaarding niet wordt ingewilligd, wordt beleefd verzocht het schriftelijke deskundigenbericht aan te vullen door juist deze vraag te beantwoorden.

De verweerder verzet zich tegen de hernieuwde dagvaarding en ondervraging van de eiser, omdat de eiser niet deskundig is op het gebied van het onderwerp van de procedure.

Bovendien verzet verweerster zich ook tegen de oproeping van de deskundige Dr. Gotschy of tegen een schriftelijke aanvulling van het deskundigenadvies, aangezien het voorwerp van de procedure reeds uitvoerig is toegelicht in het bestaande deskundigenadvies en het verzoek enkel dient om de procedure te vertragen.

De eiser betwist dit.

Er wordt besproken over welk specifiek bewijsonderwerp de raadpleging van een deskundige op het gebied van forensisch handschriftonderzoek wordt uitgevoerd, in het bijzonder of het niet alleen een verzoek om bewijs is over het onderwerp van de vraag of het testament waarop de procedure betrekking heeft, daadwerkelijk is vervalst en niet een verzoek om bewijs over het onderwerp van de vraag of nieuwe wetenschappelijke methoden en bevindingen de basis vormen van het deskundigenoordeel van Dr. Nyman.

De hoorzitting wordt om 10.44 uur geschorst tot de geplande videoconferentie op 11.00 uur onderbroken.

De hoorzitting wordt om 11.00 uur voortgezet in de videoconferentiekamer.

De getuige

Prof. Dr. Georg NYMAN,

geboren op 16 september 1949, gepensioneerd, woonachtig te 1060 Wenen, Schadekgasse 2, verklaart dat hij voorlopig als getuige is ondervraagd zonder te zijn beëdigd, naar aanleiding van een verhoor en presentatie overeenkomstig § 321 ZPO:

Het is waar dat ik een deskundigenoordeel heb gegeven in een procedure tegen de eiser voor de regionale rechtbank van St. Ik kan me dat nog herinneren.

De vertegenwoordiger van de eiser vroeg of het voorwerp van de beschikking was om te beoordelen of de methoden die de getuige-deskundige dr. Rettenbacher heeft gebruikt bij de beoordeling van het testament dezelfde waren als de methoden die gebruikelijk waren op het moment dat de getuige het deskundigenbericht in 2015 opstelde:

Hoewel dit niet het specifieke bevel van de rechtbank was, was deze vraag impliciet opgenomen.

Op de vraag van de vertegenwoordiger van de eiser welke gedachten de getuige had bij het opstellen van zijn deskundigenbericht toen hij het deskundigenbericht van dr. Rettenbacher las, in het bijzonder of hij dacht dat het duidelijk was dat dr. Rettenbacher tot een ander oordeel was gekomen, aangezien hij nog niet beschikte over de methoden waarover de getuige beschikte: "In dit verband kan ik uitleggen dat ik ten eerste niet de opdracht om het deskundigenbericht van dr. Rettenbacher's deskundige mening, maar mijn taak de deskundige mening van Dr. Sobotka te beoordelen vanuit een technisch en wetenschappelijk oogpunt, niet met betrekking tot de interpretatie van de resultaten, aangezien ik geen getuige-deskundige ben.

Het tweede deel van mijn opdracht was om aan te tonen of er verschillen zijn tussen het testament en de vergelijkende documenten, dit aan te tonen met technische middelen en dit te documenteren. Toen ik het deskundigenrapport van Rettenbacher bekeek, bedacht ik me dat de daar gereproduceerde opnames behoorlijk slecht waren en dat er weinig uit te herkennen viel. De opnamekwaliteit was zodanig dat ik bij mezelf dacht dat als ze het beter hadden kunnen doen, ze het beter hadden kunnen doen. In die tijd was alleen filmtechnologie beschikbaar. Maar als je toen de juiste apparatuur had gehad, had je opnames van betere kwaliteit kunnen maken. Ik weet niet welke apparatuur Dr. Rettenbacher gebruikte. Ik weet ook niet wat zijn vaardigheden waren op het gebied van macro- en microfotografie. De kwaliteit was in die tijd zeker beschikbaar en mogelijk op optisch niveau.

Voor zover ik weet was Dr. Rettenbacher een expert op het gebied van handschriften en niet zoals ik een expert op het gebied van optische apparaten.

Toen ik mijn verslag aan het voorbereiden was, realiseerde ik me dat ik over nieuwere methoden beschikte dan in 1999 beschikbaar waren. In het bijzonder wil ik erop wijzen dat er niet alleen digitale fotografie beschikbaar is gekomen, maar vooral ook beeldverwerkingssystemen die het mogelijk maken om contrasten te visualiseren, bijvoorbeeld in de dikte van lijnen.

Het is mogelijk om contrastverschillen of verschillen in de lijnen onder de microscoop te herkennen. Hoe duidelijker deze zijn, hoe duidelijker ze te herkennen zijn onder de microscoop. Als je weet waar je moet kijken, kun je ze ook onder de microscoop zien. Duidelijke identificatie is echter alleen mogelijk door nabewerking. Onder de microscoop kun je dikteverschillen in de verlaag herkennen. Het wordt echter pas echt duidelijk door beeldbewerking.

Ik verwijs hier bijvoorbeeld naar de afbeeldingen op pagina 33 of pagina 34 in mijn deskundigenbericht van 10 januari 2015 in de procedure voor de regionale rechtbank van St. Pölten. De daar getoonde verschillen in dichtheid zijn inderdaad zichtbaar onder de microscoop. Ze komen echter pas zo duidelijk naar voren door beeldbewerking, wat in 1999 nog niet mogelijk was.

Op de vraag van de wettelijke vertegenwoordiger of de getuige de digitale beeldverwerkingssystemen ook nodig had voor de identificatie van verschillen of alleen voor documentatiedoeleinden bij het opstellen van zijn expertiserapport:

Het gebruik van digitale beeldverwerkingssystemen was voor mij noodzakelijk om te voldoen aan de opdracht van het deskundigenonderzoek, namelijk het uitvoeren van een evaluatie vanuit het oogpunt van een wetenschappelijk deskundige. Als je een evaluatie wilt uitvoeren vanuit het oogpunt van een wetenschappelijk expert, is het noodzakelijk om de verschillen die onder de microscoop met het blote oog zichtbaar zijn te documenteren met behulp van de digitale beeldverwerkingssystemen.

Op de vraag van de vertegenwoordiger van de beklaagde:

De vergelijkingsdocumenten, die als onbetwiste vergelijkingsdocumenten werden ingediend, hebben allemaal dezelfde technische kenmerken.

Geen verdere vragen.

De getuige maakt geen aanspraak op honoraria.

eiser voegt hieraan toe:

Het verzoek om een deskundige op het gebied van forensisch handschriftonderzoek in te schakelen wordt gehandhaafd zoals in ON 25, met name om te bewijzen dat het deskundigenadvies van de deskundige Dr. Nyman gebaseerd is op nieuwe wetenschappelijke methoden die nog niet bekend waren ten tijde van het deskundigenadvies van de deskundige Rettenbacher in 1999.

Voorlopig **de beklagde** geen verklaring af over dit bewijsverzoek.

De partijen krijgen kort inzage in de lijst van deskundigen op het gebied van documentenonderzoek, handschrift en manuscripten. De rechter zal eerst telefonisch contact opnemen met een van de deskundigen om te zien of deze een deskundigenoordeel kan geven en vervolgens een deskundigenvoorstel doen waarop de partijen binnen een bepaalde termijn kunnen reageren.

De mondelinge behandeling van het geschil wordt uitgesteld tot

voorlopig onbepaald

uitbreidingen.

Einde: 11.53 uur.

Duur: 2 uur F.d.R.d.Ü.: C.

Nowak Uitgezonden op: 18

juli 2016